

Південна Америка

**Географічне положення.
Дослідження та освоєння
материка**

Мета: Сформувати в учнів загальне уявлення про географічне положення, розміри та форму материка; закріпити практичне вміння учнів складати характеристику фізико-географічного положення материка за допомогою карт атласу; поглибити знання учнів про історію відкриття та дослідження материка; розвивати пам'ять, логічне мислення, вміння порівнювати, робити висновки та узагальнення; виховувати зацікавленість до вивчення даної теми і курсу географії материків та океанів.

Обладнання: фізична карта Південної Америки(карти атласу), підручник, контурні карти, мультимедійна презентація.

Опорні та базові поняття: материк, частина світу, географічне положення; півкулі, меридіани, паралелі,; складові берегової лінії, площа материка, екватор, нульовий меридіан, крайні точки, дослідники.

Географічна номенклатура: материки: Південа Америка; миси: Гальїнас, Фроуерд, Кабу-Бранку, Паріньяс, Горн; Карибське море; затока Ла-Плата; протоки: Магелланова, Дрейка; острови: Вогняна Земля, Фолклендські, Галапагос, Панамський канал; Океани.

Світові рекорди Південної Америки

АНДИ – найдовши гори (9000 км)

ОХОС-ДЕЛЬ-САЛАДО – найвищий вулкан (6893 м)

АНХЕЛЬ – найвищий водоспад (1054 м)

ІГУАСУ – найширший водоспад! – налічує 270 водоспадів і займає територію в 3 км

АМАЗОНКА – найдовша річка (6 992 км)

ТІТІКАКА – найвище озеро (3811 м)

АТАКАМА – найсухіша пустеля

АНАКОНДА – найбільша змія

ПІРАНЬЯ – найхижа річкова риба

КОНДОР – найбільший хижий птах

КОЛІБРІ – найменший птах

План вивчення материка

- 1. Загальні відомості.**
- 2. Фізико-географічне положення.**
- 3. Історія відкриття, дослідження та вивчення.**
- 4. Тектонічна будова, особливості рельєфу та корисні копалини.**
- 5. Клімат.**
- 6. Внутрішні води.**
- 7. Природні зони.**
- 8. Населення та політична карта.**

Загальні відомості

Південна Америка

- **Найвологіший** материк Землі
- Площа – **18,3 млн км²**
- Населення – **382,5 млн осіб**
- Середня висота – **580 м**
- Найвища точка над рівнем моря – **г. Аконкагуа 6960 м**

Атлас, стор 28

План вивчення ФГП материка

	План	Послідовність роботи
1	Положення відносно екватора	Установити, в якій півкулі (Північній чи Південній) розташована;
2	Положення відносно початкового (нульового) меридіана	Установити, в якій півкулі (західній чи східній) розташована
3	Положення відносно океанів та морів	Визначити, які моря та океани омивають береги материка
4	Положення відносно інших материків	Визначити найближчі материки та що їх розділяє (протоки, канали)
5	Положення відносно кліматичних поясів	Визначити, в межах яких КП розташован материк
6	Крайні точки материка	Визначити: <ul style="list-style-type: none">➤ назви крайніх точок (мисів)➤ координати крайніх точок;
7	Протяжність материка	Визначити: <ul style="list-style-type: none">➤ протяжність материка з півночі на південь;➤ протяжність материка із заходу на схід;
8	Особливості берегової лінії	Визначити: <ul style="list-style-type: none">• сильно чи слабо розчленована;• які затоки вдаються в суходіл;• які великі півострови виступають в океан;• які великі острови та архіпелаги розташовані поблизу узбережжя материка

Положення відносно екватора

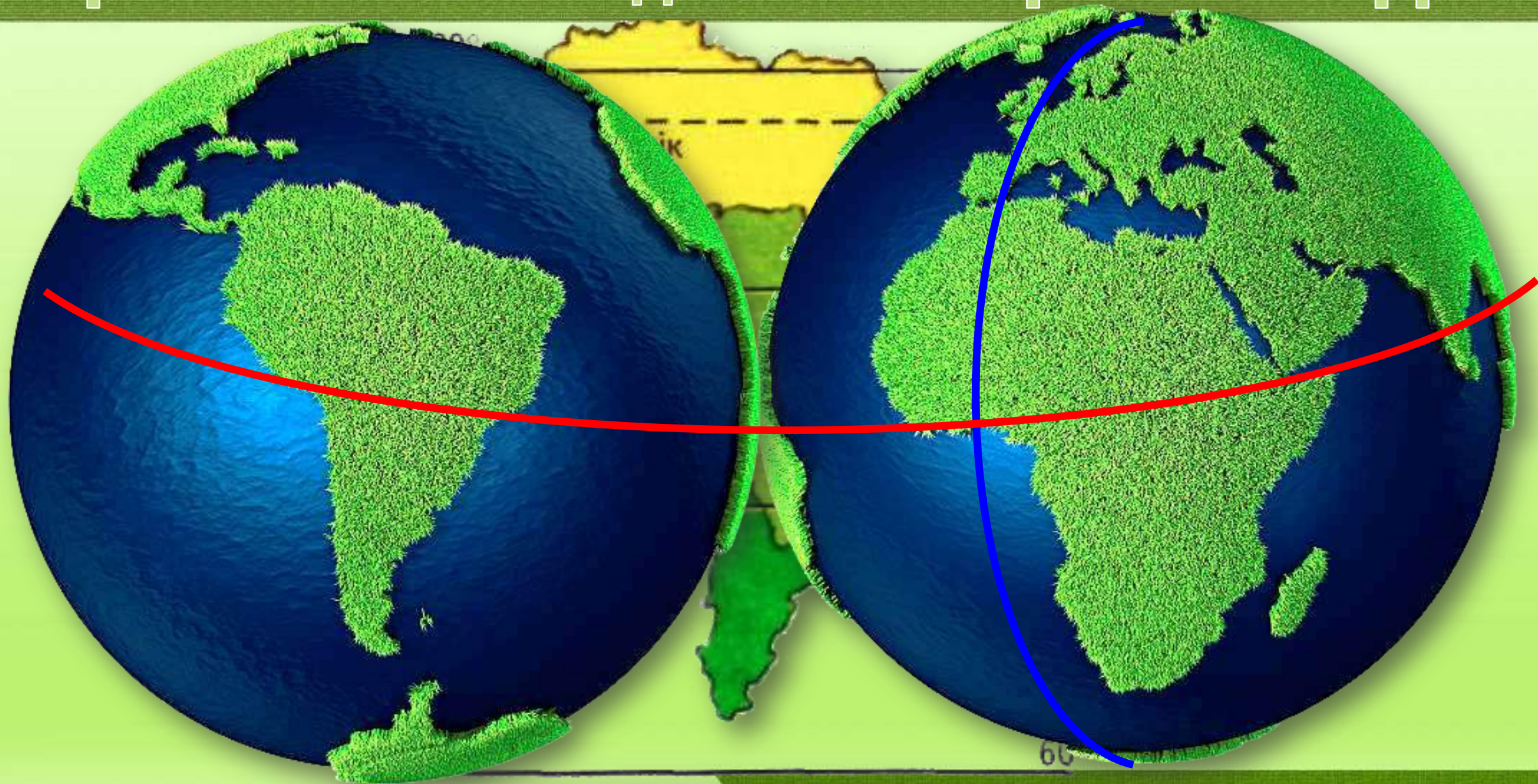

**Материк
перетинається
екватором у
широкій північній
частині**

Положення відносно початкового меридіана

Порівняння ГП Південної Америки та Африки

Положення відносно океанів та морів

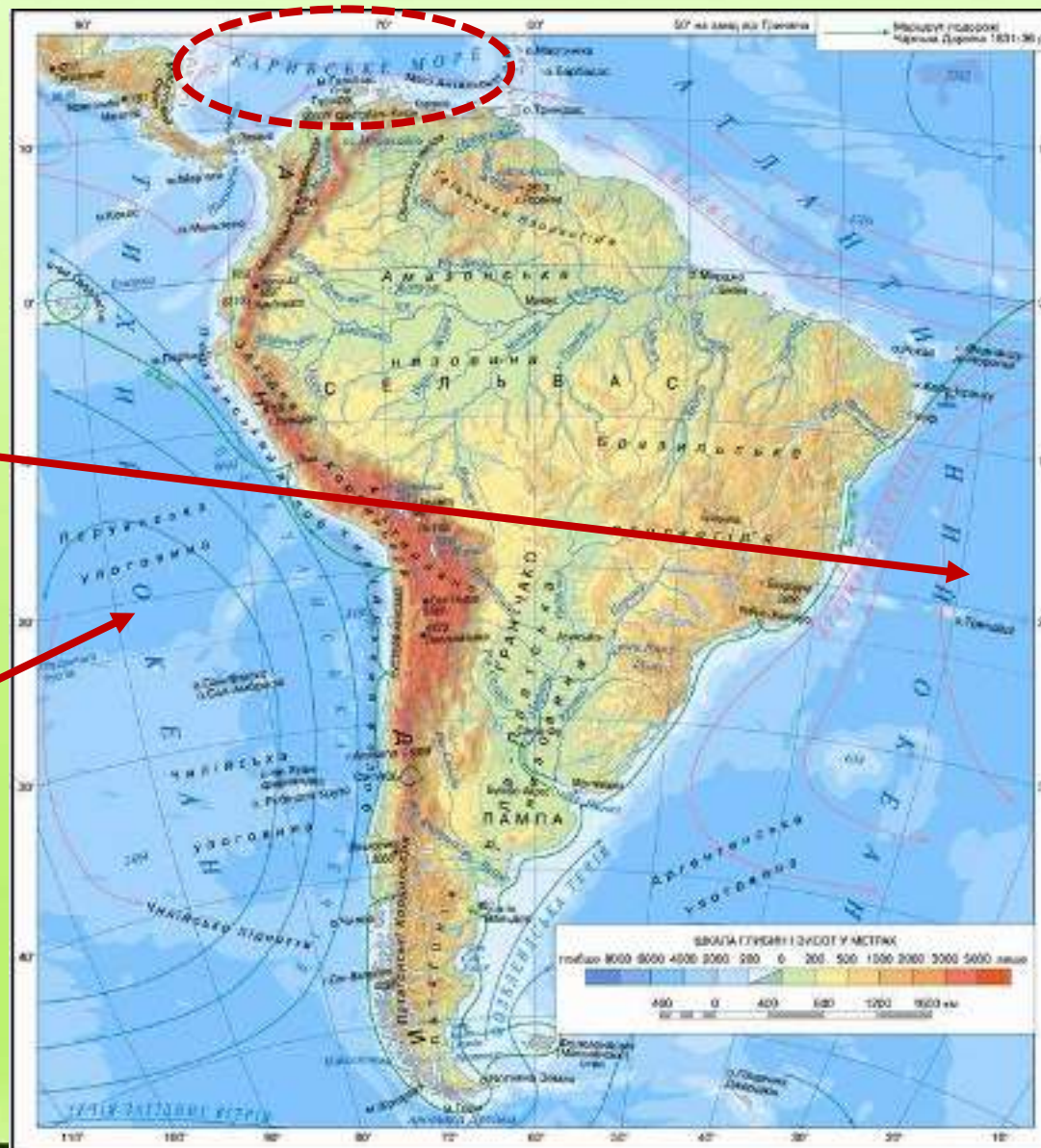
**Південна
Америка
омивається
водами**

**Атлантичного
океану**

- на сході

Тихого океану

- на заході

**З півночі
материк
омивають
води
внутрішнього
теплого і
глибокого
Карибського
моря**

Положення відносно інших материків

Південна Америка майже впритул розташована до Північної Америки, з якою вона сполучається на півночі вузькою смугою суходолу — **Панамським перешийком.**

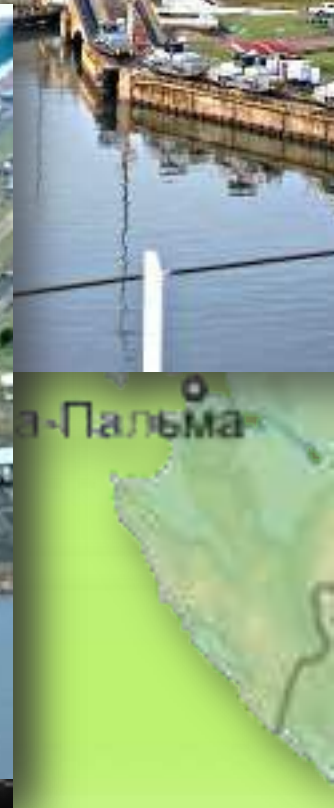

Від Атарктиди материк відділяє найширша протока Дрейка (800 км)

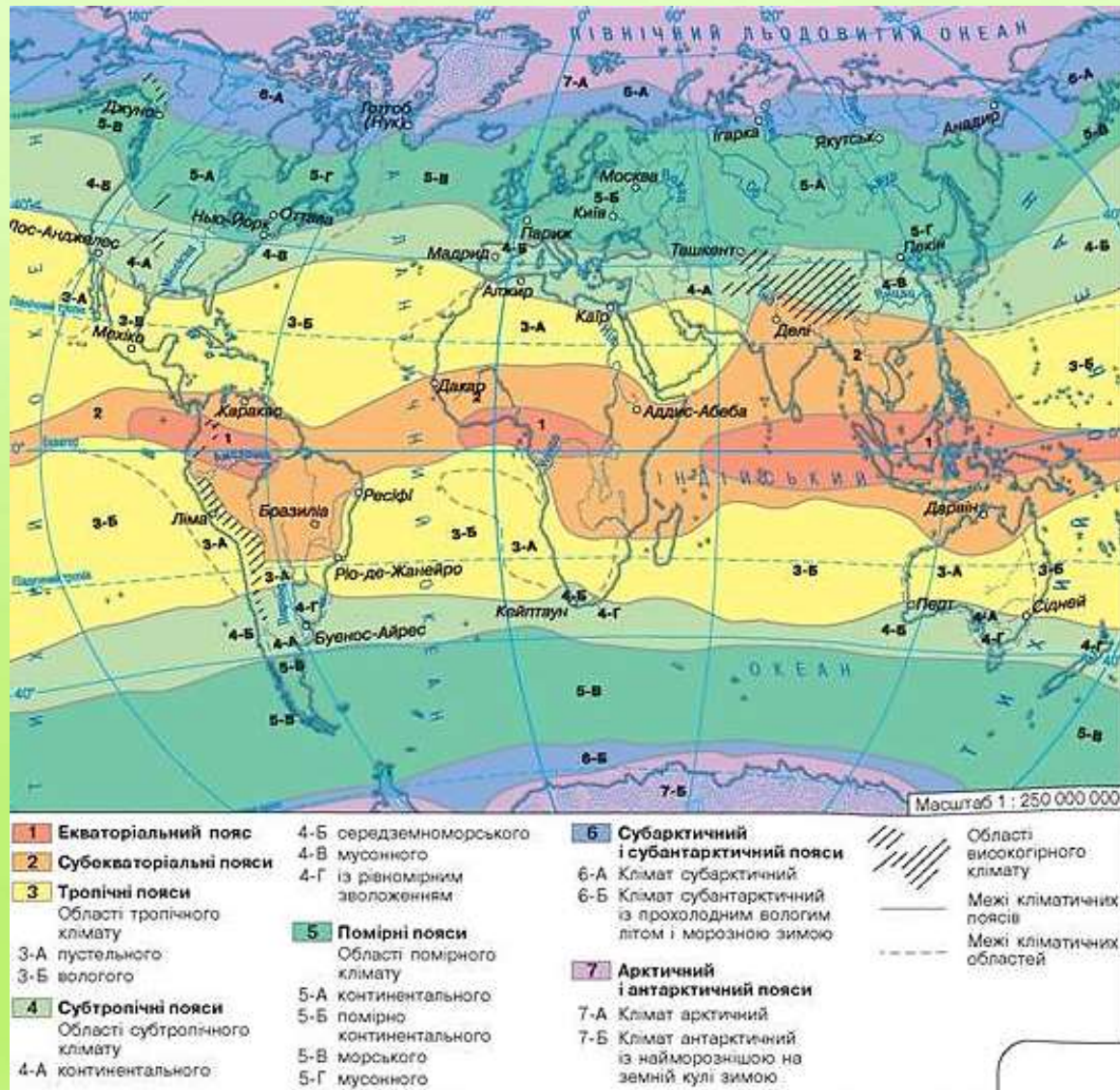
Панамський канал

Панамський канал
має довжину **81,6 км**
глибину **12,5 м**
ширину **105-305 м**
12 шлюзів
Щорічно крізь канал
проходить понад
14 тис кораблів

Положення відносно кліматичних поясів

Крайні точки материка

«Географічна лабораторія»

За допомогою атласу визначити
крайні точки материка

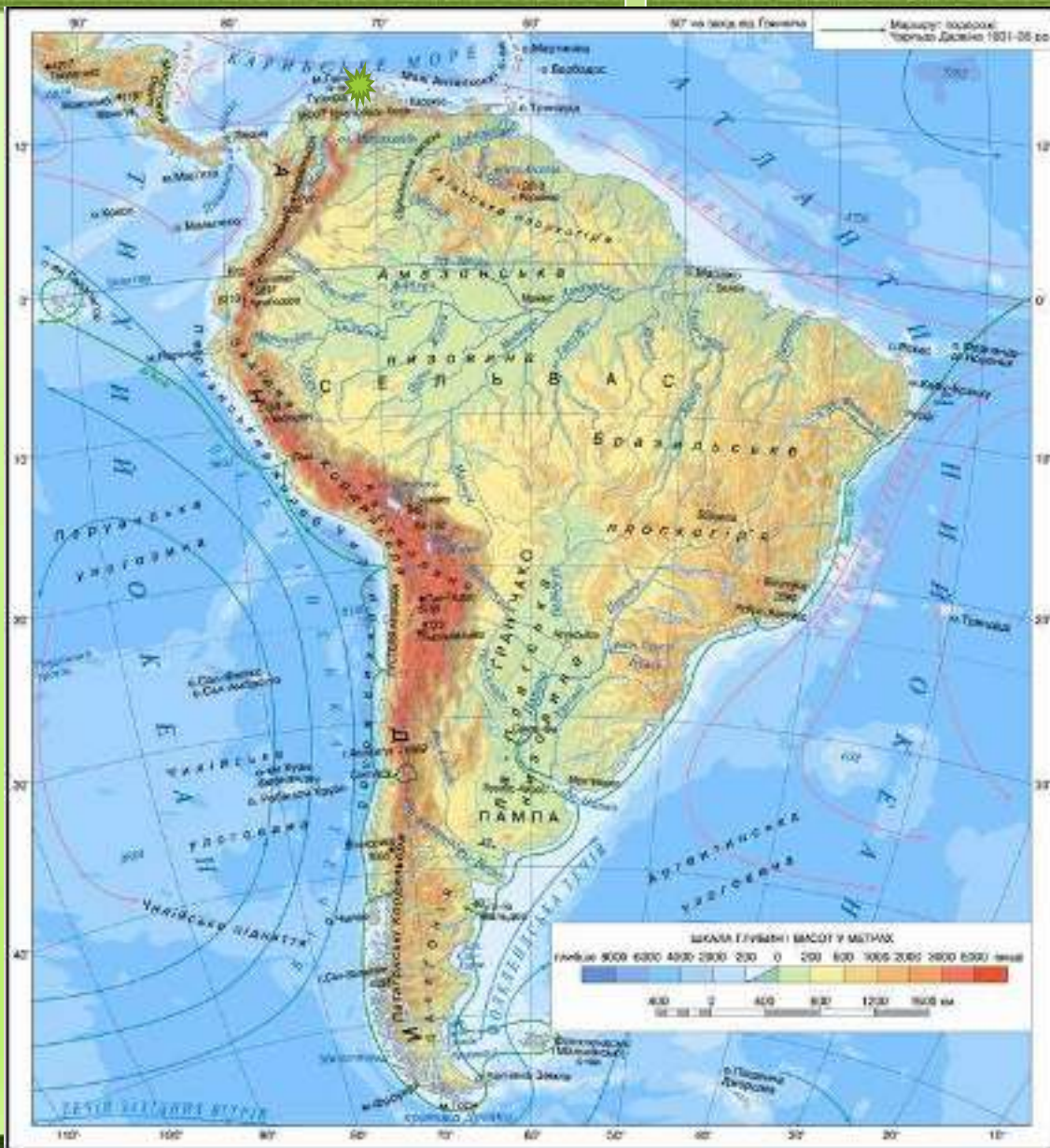
північна —
південна —
західна —
східна —

Крайні точки материка

Географічний практикум

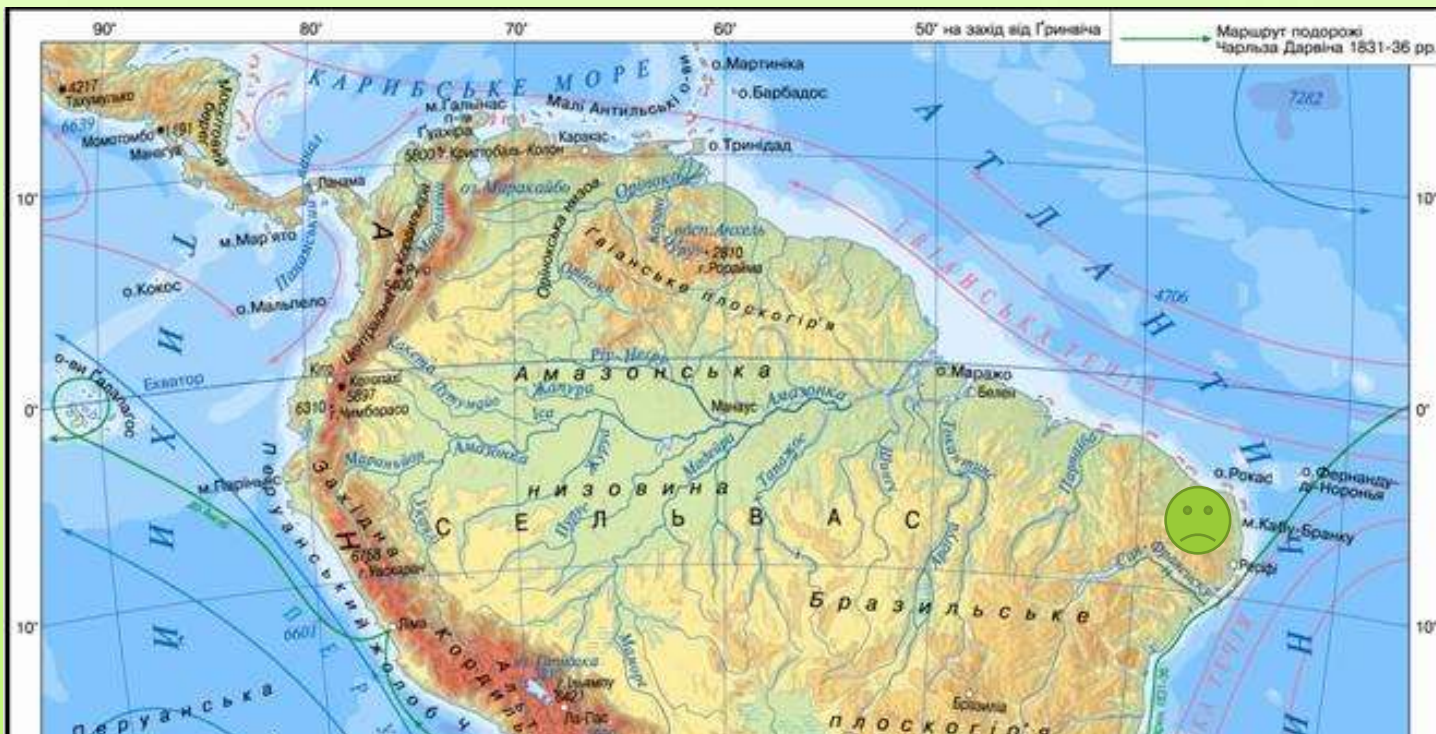
За допомогою карт атласу
визначити координати крайніх
точок материка

Північна	Південна	Західна	Східна
м. Гальїнас	м. Фроуерд	м. Паріньяс	М. Кабу-Бранку

Крайні точки материка

Перевірте свої результати

Північна	Південна	Західна	Східна
м. Гальїнас	м. Фроуерд	м. Паріньяс	М. Кабу-Бранку

Протяжність материка

Географічний практикум

За допомогою карт атласу визначити:

1. Відстань з півночі на південь вздовж 70° зх.д. в градусах і км

$$12^{\circ} + 53^{\circ} = 65^{\circ}$$

$$65^{\circ} \times 111\text{км} = \underline{7\,235\text{км}}$$

2. Відстань із заходу на схід вздовж 10° пд.ш. в градусах і км

$$* 109.6$$

3. Порівняти результати, зробити висновки

Особливості берегової лінії

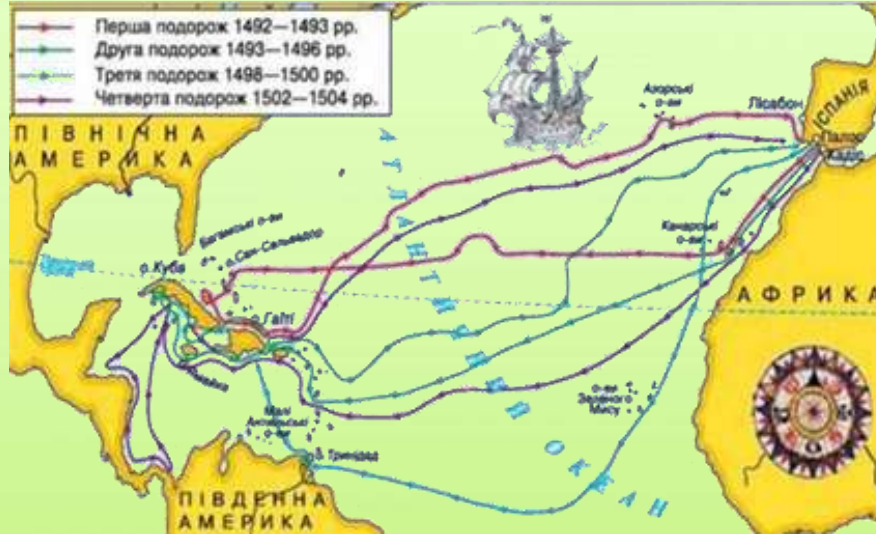

Берегова лінія здебільшого рівна і **порізана слабо**
Винятком є тільки крайній південь, де лежить **архіпелаг Вогняна Земля**, відділений від Південної Америки **Магеллановою протокою** від Антарктиди - **протокою Дрейка**
Найбільша затока - **Ла-Плата**
У Тихому океані лежать **Галапагоські острови**
А в Атлантичному - **Фолклендські (Мальвінські) острови**

Чинники, що визначають ФГП	Південна Америка	Африка	Висновок про схожість та відмінність ФГП
Розташування відносно екватора	<div>За бажанням на вищий бал</div>		
Розташування відносно початкового меридіана			
Розташування відносно океанів			
Розташування відносно інших материків			
	океанами		

Дослідження та освоєння материка

Христофор Колумб (бл. 1451 — 1506)

12 жовтня 1492 р.,
коли Х. Колумб
уперше причалив до
острова поблизу
берегів Центральної
Америки, вважають
днем народження
Нового світу

Відкриття Америки
пов'язане з
плаваннями
Христофора Колумба
у пошуках морського
шляху до Індії.

Під час першого і
другого плавань
Х. Колумб побував
лише **на островах**
Карибського моря.
І тільки **під час**
третього, в 1498 р.,
висадився на берег
Південної Америки.

Дослідження та освоєння материка

Амеріго Веспуччі (1450 – 1500)

Пізніше на честь
Амеріго вся частина
світу дістала назву
Америка

Амеріго → АМЕРИКА

На початку XVI ст. у плаваннях до берегів
Америки брав участь італієць **Амеріго Веспуччі**,
який з'ясував, що відкриті Колумбом землі - **не
Індія**, а новий материк
Він відвідав північну частину Південної
Америки та назвав її **Новим Світом**
З 1507 р. ці землі стали називати **“країна
Амеріго”**

Дослідження та освоєння материка

Фернан Магеллан
(1480 – 1521)

Під час навколосвітньої подорожі (1519-1522) Ф. Магеллан **відкрив Магелланову протоку та о. Вогняна Земля**

Дослідження та освоєння материка

Френсіс Дрейк
1540 — 1596

З метою грабунків у 1577-1580 роках було здійснене друге кругосвітнє плавання під керівництвом Дрейка

Піратами було відкрито чимало островів. Моряки й географи завдячують йому багатьма важливими **уточненнями карти світу**

Його іменем **назвали найширшу протоку на Землі,** що з'єднує Тихий та Атлантичний океани

Дослідження та освоєння материка

**Александр Гумбольдт
(1769 — 1859)**

На рубежі XVIII—XIX ст. ст. у Південну Америку здійснив експедицію німецький учений Александр Гумбольдт. Він описав річки, озера, вулкани, створив першу геологічну карту материка.

Завдяки його дослідженням А. Гумбольдта почали називати «другим Колумбом», а його дослідження — «другим відкриттям Америки».

Підсумуємо

- **Південна Америка розташована у Західній півкулі, екватор перетинає її у північній частині; перешийком сполучається з Північною Америкою, від решти материків відокремлена просторами Атлантичного і Тихого океанів**
- **Христофор Колумб у 1492 р. відкрив Америку, здійснивши загалом чотири плавання до її берегів**
- **Південну Америку в різний час досліджували Америкго Веспуччі, Александр Гумбольдт, Микола Вавилов та ін.**

Південна Америка

ТАК чи Ні

1. Материк Південна Америка є найменшим ----
2. Материк омивається двома океанами -----
3. На материку розташований найвищий водоспад Землі та найповноводніша річка ----
4. На материку не має високих гір ---
5. Америку відкрив Америго Веспуччі ---
6. Материк перетинається екватором посередині ---
7. Материк лежить у західній півкулі-----

Домашнє завдання: опрацювати
параграф 33, контурна карта
(географічна номенклатура,
слайд 2)